EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 20.5.2020.
COM(2020) 527 final

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Zviedrijas 2020. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Zviedrijas 2020. gada konverģences programmu

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Zviedrijas 2020. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Zviedrijas 2020. gada konverģences programmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu[1] un jo īpaši tās 9. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību[2], un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

(1) Komisija 2019. gada 17. decembrī pieņēma gada ilgtspējīgas izaugsmes stratēģiju, tādējādi uzsākot 2020. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgadu. Tajā pienācīgi ņēma vērā Eiropas sociālo tiesību pīlāru, ko Eiropas Parlaments, Padome un Komisija pasludināja 2017. gada 17. novembrī. Komisija 2019. gada 17. decembrī uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1176/2011 pamata pieņēma arī brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā Zviedrija bija minēta to dalībvalstu vidū, par kurām tiks izstrādāts padziļināts pārskats.

(2) 2020. gada ziņojums par Zviedriju[3] tika publicēts 2020. gada 26. februārī. Tajā bija izvērtēts, kā Zviedrija īstenojusi tai adresētos ieteikumus, ko Padome pieņēma 2019. gada 9. jūlijā[4], turpmākie pasākumi, kas veikti pēc iepriekšējos gados pieņemtajiem ieteikumiem, un Zviedrijas progress virzībā uz stratēģijas "Eiropa 2020"

[1] OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.
[2] OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.
[3] SWD(2020) 526 final.
[4] OV C 301, 5.9.2019., 117. lpp.

valsts mērķu sasniegšanu. Tajā bija ietverts arī padziļināts pārskats, kurš veikts saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 5. pantu un kura rezultāti arī tika publicēti 2020. gada 26. februārī. No Komisijas veiktās analīzes secināms, ka Zviedrijā pastāv makroekonomikas nelīdzsvarotība. Konkrētāk, pārāk augstu novērtētās mājokļu cenas apvienojumā ar mājsaimniecību parāda pastāvīgu pieaugumu rada haotiskas korekcijas risku. Tas varētu negatīvi ietekmēt ekonomiku un, iespējams, arī banku nozari. Jebkāda negatīva ietekme uz banku nozari varētu arī radīt negatīvu blakusietekmi kaimiņvalstīs, ņemot vērā sistēmisko finansiālo saikni. Pēdējos gados ir pieņemti daži pasākumi, lai risinātu šo nelīdzsvarotību. Tomēr šiem pasākumiem līdz šim ir bijusi ierobežota ietekme. Joprojām vērojamas būtiskas politikas nepilnības, īpaši attiecībā uz nodokļu stimuliem ar aizņēmumiem finansētu mājokļu iegādei, mājokļu piedāvājumu un īres tirgus darbību.

(3) 2020. gada 11. martā Pasaules Veselības organizācija oficiāli pasludināja Covid-19 uzliesmojumu par pasaules mēroga pandēmiju. Tā ir nopietna sabiedrības veselības ārkārtas situācija, kas skar iedzīvotājus, sabiedrību kopumā un ekonomiku. Tā pakļauj valstu veselības sistēmas smagai spriedzei, rada traucējumus globālajās piegādes ķēdēs, nestabilitāti finanšu tirgos un patērētāju pieprasījuma satricinājumus un negatīvi ietekmē dažādas nozares. Tā apdraud cilvēku darbvietas un ienākumus un uzņēmumu darbību. Tā ir izraisījusi ievērojamu ekonomikas satricinājumu, kam jau ir nopietnas sekas Eiropas Savienībā. Komisija 2020. gada 13. martā pieņēma paziņojumu[5], kurā aicināja koordinēt rīcību, reaģējot uz krīzi ekonomikā, un iesaistīt visus dalībniekus valstu un Savienības līmenī.

(4) Vairākas dalībvalstis ir izsludinājušas ārkārtas stāvokli vai ieviesušas ārkārtas pasākumus. Ārkārtas pasākumiem vajadzētu būt stingri samērīgiem, nepieciešamiem, ar ierobežotu ilgumu un saskaņā ar Eiropas un starptautiskajiem standartiem. Turklāt uz tiem būtu jāattiecina demokrātiskā pārraudzība un iespēja tos neatkarīgi pārskatīt tiesā.

(5) 2020. gada 20. martā Komisija pieņēma paziņojumu par Stabilitātes un izaugsmes pakta vispārējās izņēmuma klauzulas iedarbināšanu[6]. Šī klauzula, kuru veido Regulas (EK) Nr. 1466/97 5. panta 1. punkts, 6. panta 3. punkts, 9. panta 1. punkts un 10. panta 3. punkts un Regulas (EK) Nr. 1467/97 3. panta 5. punkts un 5. panta 2. punkts, atvieglo budžeta politikas koordināciju nopietnas ekonomikas lejupslīdes laikā. Komisija savā paziņojumā pauda Padomei viedokli, ka pašreizējos apstākļos, ņemot vērā paredzamo nopietno ekonomikas lejupslīdi Covid-19 uzliesmojuma dēļ, ir pieļaujams iedarbināt šo klauzulu. Dalībvalstu finanšu ministri 2020. gada 23. martā piekrita Komisijas novērtējumam. Vispārējās izņēmuma klauzulas iedarbināšana ļauj uz laiku atkāpties no korekcijām vidēja termiņa budžeta mērķa sasniegšanai, ja tas neapdraud fiskālo stabilitāti vidējā termiņā. Attiecībā uz korektīvo daļu Padome uz Komisijas ieteikuma pamata var arī nolemt pieņemt pārskatītu fiskālo trajektoriju. Vispārējā izņēmuma klauzula neaptur Stabilitātes un izaugsmes paktā paredzētās procedūras. Tā ļauj dalībvalstīm atkāpties no budžeta prasībām, kas tiktu piemērotas parastā situācijā, un vienlaikus dod iespēju Komisijai un Padomei veikt vajadzīgos politikas koordinācijas pasākumus pakta ietvaros.

(6) Ir jāturpina pasākumi, lai ierobežotu un kontrolētu pandēmijas izplatīšanos, stiprinātu valstu veselības sistēmu noturību, mazinātu sociālekonomiskās sekas, izmantojot atbalsta pasākumus uzņēmumiem un mājsaimniecībām, un nodrošinātu pienācīgus

[5] COM(2020) 112 final.
[6] COM(2020) 123 final.

veselības un drošības apstākļus darbavietā nolūkā atsākt saimniecisko darbību. Savienībai būtu pilnībā jāizmanto dažādie tās rīcībā esošie instrumenti, lai atbalstītu dalībvalstu centienus minētajās jomās. Vienlaikus dalībvalstīm un Savienībai būtu jāsadarbojas, sagatavojot pasākumus, kas vajadzīgi, lai atjaunotu mūsu sabiedrības un ekonomikas normālu darbību un ilgtspējīgu izaugsmi, citstarp integrējot zaļo pārkārtošanos un digitālo pārveidi un mācoties no krīzes laikā gūtās pieredzes.

(7) Covid-19 krīze ir apliecinājusi, ka vienotais tirgus ir pietiekami elastīgs, lai spētu pielāgoties ārkārtas situācijām. Tomēr, lai nodrošinātu ātru un vienmērīgu pāreju uz ekonomikas atlabšanas posmu, preču un pakalpojumu brīvu apriti un darba ņēmēju brīvu pārvietošanos, ir jāatceļ steidzamie ārkārtas pasākumi, kas kavē vienotā tirgus normālu darbību, tiklīdz tie vairs nav nepieciešami. Pašreizējā krīze rāda, ka ir vajadzīgi gatavības krīzei plāni veselības aprūpes nozarē, kas jo īpaši ietver uzlabotas iepirkuma stratēģijas, dažādotas piegādes ķēdes un kritiski svarīgo preču stratēģiskās rezerves. Tie ir galvenie elementi, uz kuru pamata tiks izstrādāti plašāki gatavības krīzei plāni.

(8) Savienības likumdevējs jau ir grozījis attiecīgos tiesiskos regulējumus[7], lai ļautu dalībvalstīm izmantot visus neizmantotos līdzekļus no Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem nolūkā novērst Covid-19 pandēmijas ārkārtas sekas. Šie grozījumi nodrošinās papildu elastīgumu, kā arī vienkāršotas un racionalizētas procedūras. Lai mazinātu spiedienu uz naudas plūsmu, dalībvalstis arī var 2020.–2021. grāmatvedības gadā izmantot 100 % līdzfinansējuma likmi no Savienības budžeta. Zviedrija tiek mudināta pilnībā izmantot šīs iespējas, lai palīdzētu personām un nozarēm, ko šīs problēmas skar visvairāk.

(9) Paredzams, ka pandēmijas sociālekonomiskās sekas reģionos izpaudīsies nevienādi, jo tiem ir dažādi specializācijas modeļi, jo īpaši reģionos, kas izteikti paļaujas uz tūrismu un plašākā nozīmē – uz tiešas saskares darījumiem ar patērētājiem. Tas rada būtisku risku, ka Zviedrijā palielināsies reģionālās un teritoriālās atšķirības, tādejādi pastiprinot jau novēroto tendenci, proti, lēnām pieaugošās atšķirības starp galvaspilsētu un pārējo valsti vai starp pilsētu un lauku teritorijām. To papildina risks, ka uz laiku izirs konverģences process starp dalībvalstīm, tāpēc pašreizējā situācijā ir vajadzīga mērķtiecīga politiska atbildes reakcija.

(10) Zviedrija savu 2020. gada valsts reformu programmu iesniedza 2020. gada 27. aprīlī un 2020. gada konverģences programmu – 2020. gada 28. aprīlī. Lai ņemtu vērā abu programmu savstarpējo saistību, tās izvērtētas vienlaikus.

(11) Zviedrija šobrīd ir Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvajā daļā.

(12) Valdība savā 2020. gada konverģences programmā plāno, ka nominālā bilance pasliktināsies no pārpalikuma, kas bija 0,4 % no IKP 2019. gadā, līdz deficītam 3,8 % apmērā no IKP 2020. gadā. Tiek prognozēts, ka deficīts 2021. gadā samazināsies līdz 1,4 % no IKP un līdz 2023. gadam sasniegs pārpalikumu 1,5 % apmērā. Vispārējās

---

[7] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/460 (2020. gada 30. marts), ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013 un (ES) Nr. 508/2014 attiecībā uz īpašiem pasākumiem, kas nepieciešami, lai piesaistītu investīcijas dalībvalstu veselības aprūpes sistēmās un citos to ekonomikas sektoros, reaģējot uz Covid-19 uzliesmojumu (Investīciju iniciatīva reaģēšanai uz koronavīrusu), (OV L 99, 31.3.2020., 5. lpp.) un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/558 (2020. gada 23. aprīlis), ar ko Regulas (ES) Nr. 1301/2013 un (ES) Nr. 1303/2013 groza attiecībā uz īpašiem pasākumiem, lai nodrošinātu ārkārtas elastību Eiropas strukturālo un investīciju fondu izmantošanā, reaģējot uz Covid-19 uzliesmojumu (OV L 130, 24.4.2020., 1. lpp.).

valdības parāda attiecība pret IKP 2019. gadā bija samazinājusies līdz 35 %, taču saskaņā ar 2020. gada konverģences programmu ir paredzams, ka 2020. gadā tā palielināsies līdz 40 %. Makroekonomikas un fiskālo perspektīvu ietekmē liela nenoteiktība Covid-19 pandēmijas dēļ.

(13) Reaģējot uz Covid-19 pandēmiju un īstenojot saskaņotu ES pieeju, Zviedrija ir noteikusi budžeta pasākumus, lai palielinātu veselības aprūpes sistēmas kapacitāti, ierobežotu pandēmiju un sniegtu atbalstu visvairāk skartajām personām un nozarēm. Saskaņā ar 2020. gada konverģences programmu minētie budžeta pasākumi sasniedz 2,4 % no IKP. Pasākumi ir šādi: veselības aprūpes pakalpojumu nostiprināšana (0,1 % no IKP), ārkārtas palīdzība grūtībās nonākušām nozarēm (1,6 % no IKP) un darba tirgus un sociālās politikas pasākumi (0,2 % no IKP). Turklāt Zviedrija ir paziņojusi par pasākumiem, kas palīdzēs atbalstīt uzņēmumu likviditāti, neradot tiešu ietekmi uz budžetu. Saskaņā ar konverģences programmu minētie pasākumi jo īpaši ietver atliktus nodokļus līdz pat 6,9 % apmērā no IKP, kā arī dažāda veida aizdevumu garantijas un paplašinātas kredītiespējas aptuveni 4,7 % apmērā no IKP. Kopumā Zviedrijas veiktie pasākumi atbilst pamatnostādnēm, kas sniegtas Komisijas paziņojumā par koordinētu ekonomisko reakciju uz Covid-19 uzliesmojumu. Minēto pasākumu pilnīga īstenošana, kam sekotu fiskālās politikas pārorientēšana uz piesardzīga vidēja termiņa fiskālā stāvokļa sasniegšanu, kad to ļaus ekonomikas apstākļi, palīdzēs saglabāt fiskālo stabilitāti vidējā termiņā.

(14) Pamatojoties uz Komisijas 2020. gada pavasara prognozi ar nemainīgas politikas pieņēmumu, Zviedrijas vispārējās valdības bilance tiek prognozēta -5,6 % apmērā no IKP 2020. gadā un -2,2 % apmērā no IKP 2021. gadā. Paredzams, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP 2020. un 2021. gadā saglabāsies zem 60 %.

(15) Komisija 2020. gada 20. maijā nāca klajā ar ziņojumu, kas sagatavots saskaņā ar Līguma 126. panta 3. punktu, jo Zviedrija 2020. gadā plāno pārkāpt deficīta robežvērtību, kas ir 3 % no IKP. Kopumā analīze liecina, ka Līgumā un Regulā (EK) Nr. 1467/1997 noteiktais deficīta kritērijs nav izpildīts.

(16) Zviedrijas ekonomika pēc Covid-19 pandēmijas uzliesmojuma ir palēninājusies vēl nepieredzētā veidā. Saskaņā ar Komisijas prognozi paredzams, ka bezdarbs 2020. gadā pieaugs līdz 9,7 % un 2021. gadā samazināsies līdz 9,3 %. Paredzams, ka privātais patēriņš ievērojami samazināsies, jo īpaši visvairāk apdraudētajās patēriņa kategorijās, piemēram, transporta, restorānu un izmitināšanas pakalpojumu kategorijā. Tiek prognozēts, ka bruto pamatkapitāla veidošanas līmenis samazināsies vēl straujāk nekā patēriņš, ko lielā mērā ietekmēs nenoteiktība par atlabšanas tempu. Zviedrijas iestādes sāka īstenot pasākumus jau agrīnā posmā un pēc tam paplašināja politikas pasākumus, reaģējot uz pandēmijas izplatīšanos. Šie pasākumi bija vērsti uz veselības aprūpi un ekonomiskajām sekām. Ar veselības aprūpi saistītie pasākumi ietver centrālās valdības ekonomisko atbalstu attiecībā uz visām Covid-19 uzliesmojuma radītajām papildu izmaksām reģioniem un vietējām iestādēm, kuras ir atbildīgas par veselības aprūpes sistēmu. Ekonomikas jomā valdība ir veikusi plašu pasākumu klāstu, lai samazinātu uzņēmumu sektora izmaksas (īstermiņa atlaišana, slimības pabalstu izmaksas, darba devēja sociālo iemaksu samazināšana, kredīta garantijas un īres maksas samazināšana), kā arī lai nodrošinātu uzņēmumu likviditāti (atliekot nodokļu, tostarp PVN, maksājumus). Turklāt Zviedrijas centrālā banka (*Riksbank*) ir nolēmusi izsniegt aizdevumus uzņēmumiem ar banku starpniecību un iegādāties valsts un pašvaldību obligācijas, kā arī segtās hipotēku obligācijas un Zviedrijas nefinanšu sabiedrību izsniegtās obligācijas un komerciālos vērtspapīrus. Izstrādājot un īstenojot šos pasākumus, ir jāņem vērā banku nozares noturība. *Riksbank* ir noslēgusi arī

vienošanos par valūtas mijmaiņas darījumiem ar citām centrālajām bankām, lai nodrošinātu galveno valūtu pieejamību finanšu sektoram. Sociālā un darba tirgus politika ir paplašināta, palielinot bezdarba un slimības pabalstus, pazeminot prasības piekļūšanai bezdarba shēmai un īstenojot aktīva darba tirgus un izglītības politiku (zaļās darbvietas, paplašinātas "jauna sākuma darbvietas", vasaras kursi, vairāk augstākās izglītības iestāžu studentu).

(17) Zviedrijas īstermiņa politiskā reakcija uz Covid-19 uzliesmojumu ir atkarīga no atbilstošu resursu un kapacitātes rezervju nodrošināšanas un veselības aprūpes darbinieku lomas un pienākumu pielāgošanas. Vidējā termiņā tam vajadzētu arī nodrošināt savlaicīgu un ģeogrāfiski līdzsvarotu veselības aprūpi un veselības aprūpes darbinieku pienācīgu iesaistīšanu dažādās situācijās (piemēram, ambulatorajā un stacionārajā aprūpē) un palīdzēt izvairīties no medicīnas darbinieku strukturāla trūkuma. Zviedrijas spēcīgās pētniecības un inovācijas nozares izmantošana zinātnē balstītām darbībām var veicināt progresu vakcīnu izstrādes, ārstniecības līdzekļu un diagnostikas jomā, kā arī pētniecības rezultātu integrēšanā sabiedrības veselības politikā.

(18) Atbalsts prasmju un jo īpaši digitālo prasmju pieejamībai var nodrošināt lielāku ražīguma pieaugumu, izmantojot pētniecību un inovāciju augsto tehnoloģiju nozarēs, un palīdzēt sasniegt Zviedrijas vērienīgos mērķus klimata un enerģētikas jomā, kas ietverti valsts enerģētikas un klimata plānā. Turklāt ir nepieciešamas investīcijas, lai samazinātu izglītības rezultātu atšķirības starp izglītojamajiem ar migrantu izcelsmi un vietējo izcelsmi. Darbaspēka augstā kvalitāte lielā mērā veicināja darba ražīguma pieaugumu, taču pirms Covid-19 šis ieguldījums gandrīz tika pārtraukts. Turklāt būs nepieciešams darba tirgū integrēt tādas grupas, kuru potenciāls pirms krīzes netika pilnībā izmantots, piemēram, trešo valstu migrantus un personas ar invaliditāti. Prasmju trūkums ir īpaši izteikts izglītības, veselības aprūpes, sociālā darba, informācijas un komunikācijas tehnoloģiju, rūpniecības un būvniecības jomā.

(19) Lai veicinātu ekonomikas atlabšanu, būs svarīgi pasteidzināt tādu publisko investīciju projektu īstenošanu, kuri jau sagatavoti realizēšanai, un veicināt privātās investīcijas, tostarp veicot attiecīgas reformas. Digitālajā un mikroelektronikas nozarē vairāk nekā 50 % darba devēju ir ziņojuši par prasmju trūkumu, kas ietekmē izaugsmi. Publisko izdevumu liela īpatsvara saglabāšana pētniecībā ir priekšnosacījums produktivitātes rādītāju uzlabošanai. Lai atjaunotu darba ražīguma pieaugumu, ir nepieciešams arī kapitāla intensitātes pieaugums un lielākas investīcijas augsto tehnoloģiju un inovatīvajās nozarēs. Jaunu digitālo tehnoloģiju izplatīšana mazo un vidējo uzņēmumu vidū palīdzēs palielināt ražīgumu. Šī krīze ir parādījusi, cik svarīga ir digitālā infrastruktūra un ka visās vietās, kur cilvēki dzīvo vai strādā, ir nepieciešams nodrošināt ātru un stabilu savienojamību. Svarīga nozīme būs mobilās platjoslas paplašināšanai 700 MHz joslā, kā arī iespējai finansiāli atbalstīt fiksētās platjoslas izvēršanu. Gaidāmā 5G izsole sniegs papildu impulsu Zviedrijas ekonomikas digitalizācijai. Lai īstenotu mērķi par klimatneitrālas sabiedrības izveidi līdz 2045. gadam, būs nepieciešamas arī investīcijas pētniecībā un inovācijā, kas ļaus izstrādāt un īstenot jaunus, konkurētspējīgus dekarbonizācijas risinājumus un koordinētas sociālās un politikas darbības. Transports ir Zviedrijas siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanas pasākumu galvenais mērķis. Viena no politiskās programmas prioritātēm ir autoparka visaptveroša un salīdzinoši ātra aizstāšana ar mazemisiju transportlīdzekļiem. Plānotās investīcijas dzelzceļa infrastruktūrā ir svarīgas, lai veicinātu modālo sadalījumu un īstenotu Zviedrijas vērienīgo mērķi klimata jomā. Transporta un rūpniecības elektrifikācijai būs vajadzīgas ievērojamas investīcijas

elektroenerģijas ražošanā un izplatīšanā. Taisnīgas pārkārtošanās fonda līdzekļu 2021.–2027. gada plānojums varētu palīdzēt Zviedrijai risināt dažas no problēmām, ko rada pāreja uz klimatneitrālu ekonomiku, īpaši teritorijās, kas ietvertas ziņojuma par valsti D pielikumā[8]. Tas ļautu Zviedrijai optimāli izmantot minēto fondu.

(20) Turpina izskanēt apgalvojumi par iespējamu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, kas ir ietekmējuši Zviedrijas banku reputāciju, un nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršana joprojām ir Zviedrijas prioritāte. Efektīvai uzraudzībai ir nepieciešami lielāki resursi un piemērotas procedūras uz risku balstītas pieejas piemērošanai. Zviedrija ir atzinusi, ka ir nepieciešami lielāki resursi, lai veiktu piemērotu uzraudzību un izmeklēšanu, turklāt tā ir pastiprinājusi Finanšu uzraudzības iestādes kapacitāti. Tomēr šīs iestādes kapacitāte salīdzinājumā ar Zviedrijas finanšu nozares apmēru joprojām ir zema. Joprojām pastāv problēmas, un vēl nav pilnībā īstenota uz risku balstītā pieeja.

(21) Šie ieteikumi pievēršas pandēmijas sociālekonomiskās ietekmes novēršanai un ekonomikas atlabšanas veicināšanai, taču Zviedrijai 2019. gadā adresētie ieteikumi, ko Padome pieņēma 2019. gada 9. jūlijā, attiecās arī uz reformām, kuras ir būtiskas, lai risinātu strukturālās problēmas vidējā līdz ilgākā termiņā. Šie ieteikumi nav zaudējuši aktualitāti un arī turpmāk tiks pārraudzīti visā nākamā gada Eiropas pusgada ciklā. Tas attiecas arī uz ieteikumiem, kas skar ar investīcijām saistīto ekonomikas politiku. Minētie ieteikumi būtu jāņem vērā kohēzijas politikas finansējuma stratēģiskajā plānošanā pēc 2020. gada, t. sk. pašreizējās krīzes ietekmes mazināšanas pasākumos un izejas stratēģijās.

(22) Eiropas pusgads nodrošina satvaru pastāvīgai ekonomikas un nodarbinātības politikas koordinēšanai Savienībā un tādējādi var veicināt ekonomikas ilgtspēju. Dalībvalstis savās 2020. gada valsts reformu programmās ir izvērtējušas progresu saistībā ar ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) īstenošanu. Nodrošinot tālāk sniegto ieteikumu pilnīgu īstenošanu, Zviedrija sekmēs progresu IAM sasniegšanā un kopīgus pūliņus konkurētspējīgas ilgtspējas nodrošināšanai Savienībā.

(23) Komisija 2020. gada Eiropas pusgada kontekstā ir veikusi Zviedrijas ekonomikas politikas visaptverošu analīzi un publicējusi to 2020. gada ziņojumā par šo valsti. Tā ir arī novērtējusi 2020. gada konverģences programmu, 2020. gada valsts reformu programmu un to, kā īstenoti Zviedrijai iepriekšējos gados adresētie ieteikumi. Izvērtējumā Komisija ņēma vērā ne tikai programmu lietderību ilgtspējīgas fiskālās un sociālekonomiskās politikas nodrošināšanā Zviedrijā, bet arī to atbilstību Savienības noteikumiem un norādēm, ņemot vērā, ka ir jānostiprina Savienības vispārējā ekonomikas pārvaldība, turpmākajos valsts lēmumos nodrošinot Savienības līmeņa ieguldījumu.

(24) Ņemot vērā minēto novērtējumu, Padome ir izskatījusi 2020. gada konverģences programmu, un tās atzinums[9] ir atspoguļots jo īpaši 1. ieteikumā.

(25) Padome ir izskatījusi 2020. gada valsts reformu programmu un 2020. gada konverģences programmu, ņemot vērā Komisijas padziļināto pārskatu un šo novērtējumu. Šajos ieteikumos ir ņemts vērā, ka pandēmijas apkarošana un ekonomiskās atlabšanas veicināšana ir pirmais nepieciešamais solis, kas ļaus koriģēt nelīdzsvarotību. Neviens no šiem ieteikumiem, kas tika pārorientēti uz mērķi novērst pandēmijas sociālekonomisko ietekmi un veicināt ekonomikas atlabšanu, nav tieši

[8] SWD(2020) 526 final.

[9] Saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1466/97 9. panta 2. punktu.

vērsts uz makroekonomikas nelīdzsvarotību, ko Komisija konstatējusi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 6. pantu,

AR ŠO IESAKA Zviedrijai 2020. un 2021. gadā rīkoties šādi.

1. Ievērojot vispārējo izņēmuma klauzulu, veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai efektīvi risinātu pandēmijas situāciju, stiprinātu ekonomiku un atbalstītu tās turpmāko atlabšanu. Kad to pieļaus ekonomiskie apstākļi, īstenot fiskālo politiku, kas ļaus panākt piesardzīgu vidēja termiņa fiskālo stāvokli un nodrošināt parāda ilgtspēju un vienlaikus veicinās investīcijas. Garantēt veselības aprūpes sistēmas noturību, tostarp nodrošinot pienācīgu piekļuvi kritiski svarīgiem medicīniskajiem izstrādājumiem, infrastruktūrai un darbaspēkam.

2. Veicināt inovāciju un atbalstīt izglītību un prasmju pilnveidošanu. Pasteidzināt tādu publisko investīciju projektu īstenošanu, kuri jau sagatavoti realizēšanai, un rosināt privātās investīcijas, lai sekmētu ekonomikas atlabšanu. Ievirzīt investīcijas uz zaļo pārkārtošanos un digitālo pāreju, jo īpaši uz tīru un efektīvu enerģijas ražošanu un izmantošanu, augsto tehnoloģiju un inovatīvajām nozarēm, 5G tīkliem un ilgtspējīgu transportu.

3. Uzlabot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas uzraudzības efektivitāti un efektīvi īstenot nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas regulējumu.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs